

ת"פ 16810/01/18 - פלונית נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 16810-01-18 מדינת ישראל נ' פלונית

בפני כבוד השופטת הדס רוזנברג שיינרט
מבקשת פלונית
ע"י ב"כ עו"ד אורית חיו ודין כוכבי
נגד מדינת ישראל
משיבה ע"י לשכת תביעות נתניה

החלטה

1. בפניי בקשה ליתן צו המורה למאשימה להמציא למבקשת מידע, בהתאם להוראות חוק חופש המידע התשנ"ח - 1998 (להלן: "**חוק חופש המידע**") ובהתאם לסעיפים 108 ו-149 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) התשמ"ב - 1982 (להלן: "**החסד"פ**").

מבוקש כי המאשימה תמציא למבקשת מידע החל מיום 1.1.17 ועד עתה, בנוגע להחלטות המאשימה להגיש כתבי אישום בעניינן של נשים החשודות בעבירות לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, שעניינו "תקיפה סתם בן זוג" וכן החלטות המאשימה לסגור תיקים בעבירות דומות מחוסר עניין לציבור, וזאת לצורך ביסוס הטענה לאכיפה בררנית .

2. כנגד המבקשת הוגש כתב אישום המייחס לה עבירות של תקיפת בן זוג. בהתאם לנטען בכתב האישום, ביום 23.11.17 ובשלושה מועדים נוספים תקפה הנאשמת את המתלונן, בן זוגה, בכך שהכתה אותו ודחפה אותו.

3. לשיטת המבקשת, המידע המבוקש דרוש לה לצורך העלאת טענה בדבר אכיפה בררנית בהגשת כתב האישום נגדה. המבקשת לא פרטה ולו שמץ ראייה לפיה הגשת כתב האישום נגדה נגועה באפליה או מהווה סטייה ממדיניות נהוגה של התביעה.

4. המאשימה סבורה כי דין הבקשה להידחות. לגרסת המאשימה, רשות התביעה נהנית מחזקת תקינות המנהל ועצמתה של החזקה בהקשר של רשויות התביעה וסמכותן להעמיד לדין הנה גבוהה במיוחד. בהתאם, נוטה הפסיקה לצמצם בהתערבותה בהחלטות של רשויות התביעה אודות העמדה לדין. היענות לבקשה לקבלת חומרים מעין אלו המבוקשים, נעוצה בייחודיות של אותן עבירות, כשנקבע שהצדקה להיעתר לבקשה ולו באופן חלקי קיימת עת עוסקים בעבירות "לא רגילות", נדירות ומיוחדות, שלא כבמקרה דנן.

בעניין שבנדון לא הונחה ולו תשתית ראייתית ראשונית לפיה נפגעה חזקת תקינות המנהל ובהיעדר אף ראשית ראייה לא קמה למבקשת הזכות לקבל מידע מתיקים אחרים כדי לנסות ולבסס טענתה שנטענה בעלמא.

עמוד 1

המצב המשפטי

5. ביהמ"ש העליון נזקק לאחרונה, בצורה מעמיקה ומפורטת, לשאלת הליכי הגילוי והעיון במשפט הפלילי ולמשק שבין הליכים אלו להליכים לפי חוק חופש המידע, בהקשרה של בקשה לקבלת נתונים אודות הגשת כתבי אישום וסגירת תיקים, לצורך הוכחת אכיפה בררנית (בג"ץ 4922/19 נווה ואח' נ' מ"י ואח' (9.12.19))) (להלן: "עניין נווה").

לאחר שביהמ"ש העליון עמד על הרציונלים השונים העומדים בבסיס בקשות לפי חוק חופש המידע ובבסיס בקשות בהליך הפלילי, נקבעו הדברים הבאים:

"על פי חוק חופש המידע, מבקש המידע לא נדרש להניח כל תשתית ראייתית לבקשתו. אך בהליך הפלילי, לא די לנאשם להגות את מילת הקסם "אכיפה בררנית" על מנת לפתוח את פתח מערת המידע. דווקא נוכח הנפקות של קבלת טענה לאכיפה בררנית, עד כדי אפשרות לביטול כתב האישום, נדרש בית המשפט "לסנן" טענות אלה גם בשלב הגילוי, שאם לא כן, אין לדבר סוף.

ודוק: לצורך קבלת הטענה לאכיפה בררנית גופה, נדרש הנאשם לסתור את חזקת התקינות המינהלית. כפי שמציינת השופטת ברק-ארז בעניין ג'ולאני, "לטענה של אכיפה בררנית יש להניח תשתית עובדתית מבוססת" (שם, פסקה 23). על הטוען לאכיפה בררנית לעבור מספר משוכות ש"הנטל להוכיחם, שאיננו פשוט כלל וכלל, מוטל על הנאשם, באשר הפרקליטות, ככל רשות מינהלית, נהנית מהחזקה לפיה פעולותיה נעשות כדין" (ע"פ 3215/07 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בבנו] פסקה 37 (4.4.2008))" (סעיף 28 לפס"ד, הדגשות שלי - ה.ר.ש).

וכן:

"הנאשם אינו יכול לפטור את עצמו מהנטל של הנחת תשתית ראשונית לצורך קבלת מידע הנוגע למדיניות האכיפה, בטענה כי על פי חוק חופש המידע הוא ממילא זכאי לקבל את המידע והנתונים...השורה התחתונה היא, שהנטל הראשוני לצורך קבלת מידע ומסמכים לשם העלאת טענה לאכיפה בררנית מוטל על הנאשם. אין להפוך את היוצרות, באופן שהליכי הגילוי והעיון ישמשו בסיס להנחת התשתית הראייתית הראשונית בבחינת "נעשה ונשמע" - נקבל את המידע והמסמכים מתוך תקווה כי מהם תצמח התשתית הנדרשת להגנה מן הצדק" (סעיף 29 לפס"ד).

הוסיף ביהמ"ש העליון וקבע כי "אין להורות לתביעה למסור מידע לפי סעיף 108 לחסד"פ ללא ראיות ראשוניות ושימוש בסעיף זה יעשה רק לאחר שהנאשם פסע אל גדרה של הטענה לאכיפה בררנית לפי סעיף 149(10) לחסד"פ" (שם).

עוד הבהיר ביהמ"ש העליון כי תיקי חקירה נגד נאשמים אחרים שנסגרו אינם נכנסים לגדרו של סעיף 74 לחסד"פ.

6. המבקשת הואשמה בעבירה שכיחה ביותר של תקיפת בן זוג, עבירה בגינה מוגשים כתבי אישום רבים מדי שנה לבתי המשפט. אין מדובר בעבירה נדירה או מיוחדת אלא ההפך מכך. המבקשת לא הציגה בדל של ראיה או של מידע המצביעים על סתירת חזקת התקינות המנהלית של התביעה בהקשרה של המבקשת ולא הניחה כל תשתית לסברה כי הגשת כתב האישום נגד המבקשת הנה מפלה או מהווה אכיפה בררנית. בנסיבות אלו, בהתאם להלכה הפסוקה, ובהיעדר תשתית ראשונית כלשהי לטענה בדבר אכיפה בררנית, אינני מוצאת מקום להורות למאשימה למסור את המידע המבוקש.

7. למעלה מן הצורך, אבהיר כי בפני מותב זה נשמע מדי שנה מספר לא מבוטל של תיקים בהן מואשמות נשים בעבירות תקיפה, לרבות כזו המופנית כלפי בן זוג, כך שהניסיון השיפוטי מצביע, אף ללא צורך בקבלת נתונים סטטיסטיים מדויקים, על כך שאין בסיס לסברת ההגנה לפיה הגשת כתב האישום נגד הנאשמת הנה מעשה חריג הנגוע באפליה פסולה.

נוכח כל האמור לעיל, הבקשה נדחית.

המזכירות תעביר ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י"ט כסלו תש"פ, 17 דצמבר 2019, בהעדר הצדדים.